

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 234/08

mun. Chișinău

24 mai 2022

Ion NICOLAEV, inspector de integritate principal în cadrul Serviciului securitate, audit și control al integrității al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inițiat în privința dlui **Zara Vladimir**, ex-director al Instituției Publice Gimnaziul Ruseni, r-nul Edineț, în temeiul prevederilor art. 19 și art. 38 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate a întocmit prezentul act prin care,

A CONSTATAT:

La 13.01.2022 în cancelaria Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată cu nr. 187 sesizarea Direcției Teritoriale Inspectare Financiară Edineț.

La 13.01.2022, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor pentru verificare prealabilă sub aspectul respectării regimului juridic al conflictelor de interese.

Autorul sesizării informează că dl Zara Vladimir, ex-director al Instituției Publice Gimnaziul Ruseni, r-nul Edineț, a emis în privința soției sale, cu încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese ordinul nr. 14 din 28.04.2017 cu privire la acordarea concediului din cont propriu, ordinul nr. 22 din 29.05.2017 cu privire la acordarea concediului de odihnă, ordinul nr. 30 din 10.01.2018 cu privire la predarea orelor, ordinul nr. 49 din 25.09.2018 cu privire la predarea orelor, ordinul nr. 02 din 04.09.2019 cu privire la predarea orelor, ordinul nr. 29 din 30.04.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță și ordinul nr. 06 din 22.10.2020 cu privire la predarea orelor.

La 04.02.2022, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dlui Zara Vladimir s-a inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-08/633 din 04.02.2022 subiectul controlului a fost informat despre inițierea controlului și despre drepturile prevăzute în art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În temeiul art. 33 alin. (6) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate a solicitat informații și documente de la Direcția educație a Consiliului raional Edineț, IP Gimnaziul Ruseni și a consultat registrele de stat.

Potrivit documentelor obținute în cadrul controlului inspectorul de integritate a stabilit că în perioada 01.03.2016-02.01.2021 dl Zara Vladimir a exercitat funcția de director al gimnaziului Ruseni, r-nul Edineț.

La 10.02.2020 dl Zara Vladimir a declarat situația de conflict de interese real apărută ca urmare a chemării să emită acte administrative în privința soției, dna [REDACTED].

Conducerea Direcției educație a Consiliului raional Edineț a soluționat conflictul de interese prin adoptarea deciziei de redistribuire a atribuțiilor funcționale directorului adjunct.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului.

Prin scrisoarea nr. 04-08/633 din 04.02.2022 subiectul controlului a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere în care să explice dacă anterior emiterii actelor administrative în privința soției a respectat dispozițiile art. 12 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, prin declararea situației de conflict de interese real la Direcția Educație Edineț.

Din motive necunoscute inspectorului de integritate dl Zara Vladimir nu și-a prezentat punctul de vedere.

Aprecierea inspectorului de integritate.

În conformitate cu dispozițiile art. 37 alin. (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, controlul nu poate fi inițiat în cazul în care de la admiterea conflictului de interese [...] au trecut mai mult de trei ani.

Astfel, inspectorul de integritate va verifica și se va expune asupra respectării/nerespectării regimului juridic al conflictelor de interese doar în cazul actelor administrative de la emiterea cărora și până la data inițierii controlului nu a trecut mai mult de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în perioada exercitării funcției de director al Instituției Publice Gimnaziul Ruseni, r-nul Edineț, dl Zara Vladimir a avut statut de subiect al declarării averii și a intereselor personale, având obligația de a respecta regimul juridic al conflictelor de interese.

În art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale noțiunile de conflict de interese, interes personal și persoană apropiată sunt definite astfel:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform dispozițiilor art. 12 alin. (3)-(5) din aceeași Lege, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat:

a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Potrivit materialelor dosarului de control, dl Zara Vladimir a emis în privința soției, dna [REDACTED], ordinul nr. 02 din 04.09.2019 cu privire la predarea orelor, ordinul nr. 29 din 30.04.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță și ordinul nr. 06 din 22.10.2020 cu privire la predarea orelor.

Situația de conflict de interese real apare în momentul în care cererea/demersul ce urmează să fie rezolvat, actul administrativ ce urmează să fie emis, actul juridic ce urmează să fie încheiat sau decizia ce urmează să fie luată de către subiectul declarării, în limita atribuțiilor de serviciu, vizează un interes personal ce rezultă din:

- activitățile sale în calitate de persoană privată;
- relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate;
- relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

Inspectorul de integritate observă că ordinul nr. 02 din 04.09.2019 emis de către subiectul controlului în privința soției vizează un interes personal ce rezulta din relația sa cu persoana apropiată.

Astfel, dl Zara Vladimir s-a aflat în situație de conflict de interese real din momentul când a fost chemat să emită actul administrativ în privința soției și avea obligația să declare situația de conflict de interese real la Direcția educație a Consiliului raional Edineț și să nu emită actul administrativ până la soluționarea conflictului de interese.

Contrar prevederilor art. 12 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale dl Zara Vladimir a emis ordinul nr. 02 din 04.09.2019 în privința soției fără a declara situația de conflict de interese real la Direcția educație a Consiliului raional Edineț, prin ce a admis încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Inspectorul de integritate remarcă că subiectul controlului a emis ordinul nr. 29 din 30.04.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță și ordinul nr. 06 din 22.10.2020 cu privire la predarea orelor contrar deciziei conducerii Direcției educație a Consiliului raional Edineț de soluționare a conflictului de interese, astfel a încălcat dispozițiile legale privind conflictul de interese.

Potrivit art. 14 alin. (9) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiectul declarării este obligat să se conformeze deciziei de soluționare a conflictului de interese real în care se află.

Conform art. 23 alin. (9) din aceeași Lege, neconformarea deciziei de soluționare a conflictului de interese constituie temei pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu.

Punerea în aplicare a dispozițiilor art. 23 alin. (9) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale nu este posibilă, deoarece dl Zara Vladimir nu mai exercită funcția de director al gimnaziului Ruseni, r-nul Edineț.

Potrivit art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese [...] inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Conform art. 39 alin. (1)-(2) și alin. (5) din aceeași Lege, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese [...] inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Inspectorul de integritate nu va aplica interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, deoarece anterior în privința subiectului declarării nu au fost emise acte de constatare prin care să se constate încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Mai mult ca atât, în cadrul controlului nu s-a stabilit că au fost afectate anumite persoane sau au fost cauzate prejudicii materiale.

Din aceste raționamente inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dl Zara Vladimir, ex-director al Instituției Publice Gimnaziul Ruseni, r-nul Edineț, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese.

2. Se atenționează dl Zara Vladimir despre obligativitatea respectării regimului juridic al conflictelor de interese.

3. Se aduce la cunoștința dl Zara Vladimir actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 de zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău din or. Chișinău, str. Teilor, 4.

Inspector de integritate principal

Ion NICOLAEV